

Office - Grafy a diagramy

Excel, Word, PowerPoint

Marie Franců

Tvorba a využití grafů a diagramů je téma, jehož význam bývá často podceňován. Mnohý uživatel MS Excelu možná namítne: **grafy přece zná každý**, v každé knize o MS Office se o nich píše, **co je na tom složitého**? Na malou chvilku jsem byl i já na rozpacích, zda má či nemá smysl o knize na téma grafy a diagramy nějakou recenzi vůbec psát. Stačilo mi namátkou v několika místech otevřít knihu Marie Franců a pochyby zmizely.

Existence průvodců a nabídek na přeměnu tabulky v graf jedním kliknutím myši má i své stinné stránky. Velké procento uživatelů MS Office využívá této možnosti, není to však pro ně začátkem, nýbrž koncem poznávání procesu tvorby a užití grafů. Nástroje MS Office představují pro uživatele velkou pomoc tím, že jejich **uživatelské prostředí je jednoduché a intuitivní**. Jejich základy se naučí využívat snadno téměř každý.

Grafy v MS Office, především v Excelu, představují však **nejen nástroj prezentace**, ale i velmi silný **nástroj analýzy údajů** a jejich vztahů. A právě tady začíná problém. Spočívá v tom, že **mechanický - operační přístup k tvorbě grafů jako nástroje hlubší analýzy údajů nestačí** k tomu, abychom jejich přednosti plně využili. K tomu **je třeba myslet - před i po vytvoření grafu**. **Před výběrem** typu grafu a jeho vlastností proto, aby vybraný graf co nejlépe odpovídal úloze, s jejímž řešením tematicky souvisí. **Po vytvoření výchozí verze grafu** musíme myslet na to **jak s grafem dále pracovat a jak jeho sdělení interpretovat**. Skutečnost, že můžeme grafy téměř libovolně upravovat, nám dává cenný a při tom jednoduchý **nástroj modelování**. To, co nám nenapoví o vazbách a trendech jeden typ grafu může nám ukázat jiný typ grafu, často i trochu upravený formát téhož grafu. Budme chvíli sebekritičtí a přiznejme si, jak často se zamýšlíme nad možností opustit zavedenou množinu sloupcových a koláčových grafů. **Jak často nahlédneme do komplexní nabídky typů grafů? Jak často se zamýšlíme nad tím, jestli by nebyl vhodnější některý z méně známých typů? Víme které to jsou, kde je hledat a jak s nimi pracovat?**

Pro začátečníky kniha M. Franců poslouží jako jednoduchý a srozumitelný návod pro první kroky při tvorbě grafů a diagramů. Pro pokročilé uživatele MS Office, především, ale nejen Excelu, poslouží jako **velmi cenný zdroj inspirace**. Najdou v knížce řadu méně známých informací o t. zv. **DOPLŇCÍCH k Excelu**, (kde najdou mimo jiné podporu tvorby **histogramu**), dozví se co je k čemu slouží **Paretův diagram** nebo méně známý **Vennův diagram**.

Webový portál GRADY obsahuje podrobné informace o obsahu knihy, anotaci, nabídku souboru (70 Kb) s příklady ke stažení a 12 stran **barevné přílohy s 32 barevnými ukázkami grafů a diagramů**. Příloha je nejen vhodnou **ilustrací** k textu knihy, lze je považovat přímo za **výtvarné dílo**. Nahlédnutím do přílohy se přesvědčíte o tom, že Vás její obsah přímo vyzývá k tomu, sáhnout po souboru s příklady grafů umístěnými na listech sešitu v Excelu a začít experimentovat s jejich obsahem i formou. Po přečtení knihy budete možná smutní. Uvědomíte-li si význam vazby typu grafu a kategorie řešené úlohy, bude Vám líto, že nemáte po ruce údaje pro tvorbu některých méně známých grafů.

Pro ty čtenáře recenze, kteří se nehodlají vydat na stránky GRADY (www.grady.cz) za detailními informacemi o obsahu knihy a za ukázkami z textu knihy, vybírám alespoň **názvy některých dílčích témat:**

Jak změnit pořadí datových řad
Lze sloupce v grafu překrývat?
Kdy se do grafu přidá druhá osa?
Jak přidat spojnici trendu do datové řady?
Vložení chybových úseček do grafu
Rozdíl mezi výchozím a vlastním typem grafu
Lze vytvořit graf z více tabulek?
Jak se vytvoří harmonogram?
Jak se vykreslí funkce do grafu
Jak se vykreslí Paretův diagram?
Kdy použít graf prstencový?
K čemu využít paprskový graf?
Topologická mapa aneb povrchový graf
Jak vytvořit piktogram
Jak použít obrázek ze souboru?
Sloupcový graf nebo histogram? Tvorba histogramu
Doplňky Excelu
Vytvoření grafu přímo z tabulky v MS Wordu
Tvorba grafů v PowerPointu
Kopírování grafů do Wordu a PowerPointu
Kopírování grafu do textu ve Wordu
Kopírování grafu do prezentace
Význam a tvorba diagramů v Microsoft Office
Jak vložit jehlanový diagram?
Jak vybrat část diagramu?
Jak změnit velikost a tvar diagramu?
Jak vytvořit organizační diagram?
Jak změnit tvar a vzhled organizačního diagramu?
Vennův diagram nebo trocha matematiky?

Knihla obsahuje ukázky použití grafů při řešení konkrétních úloh:

- Jak znázornit tržby
- Jak zpracovat měření či jiná experimentální data
- Sledování počtu vad
- Výkup materiálu nebo sběr odpadu
- Jak sledovat plnění úkolů?
- Jaká je rychlost opravy silnice?

Ukázky vykreslení některých diagramů

- Diagramy a schéma toku energie
- Organizační diagram vedení podniku
- Jak se nakreslí potravinová pyramida?
- K čemu slouží paprskový diagram?
- Terčový diagram

Knihu doplňuje příloha s **přehledem předdefinovaných grafů v Excelu.**

Autorkou knihy je RNDr. Marie Franců, která působí jako soukromá lektorka v kurzech výpočetní techniky a v poradenství ve firmách při využívání programů pro zpracování dat. Věnuje se vytváření prezentací nebo vytváření internetových stránek. Je autorkou řady knih a článků v časopisech.

Knihla Marie Franců je tím správným pomocníkem především pro ty uživatele MS Office, kteří chtějí udělat krok k plnému využití možností tvorby a užití grafů a diagramů. Pro ty, kteří chtějí grafy a diagramy v Office využívat nejen k prezentaci, ale i k analýze údajů. Dobrou pomůckou bude knihla Marie Franců i pro začínající uživatele, kteří ocení zejména jednoduchý a srozumitelný jazyk autorky a bohaté ilustrace.

Vhodně volený graf většinou obohatí znalost získanou studováním údajů poskytnutých v tabulce. Naučit se interpretovat význam této přidané hodnoty je součástí kvalifikace každého analytika.

Arnošt Katolický ©
Doc.aka@akamonitor.cz
<http://www.akamonitor.cz/>

17. července 2005